

Igor Torkar

TRINAJST VEČERNIH PESMI

OSEKA BIVANJA

Moj čas že čas je dolgih senc,
moj čas je zdaj že čas jeseni,
vse bolj megleni so samotni dnevi,
napevi ptice hrepenenja
v šumenja mrzlih se vetrov gubijo ...
Že rjavijo listi mi spominov
in ustvarjalni dan se krajša
in daljša nemoči se noč,
da sem zgubljen povsod – in ves ...
Prekanjeno zapušča me še kes
in v motna tavanja me vleče dvom
tja k blatnim, spolzkim, mastnim tlom
na dno nevere in grenkobe,
črvivih sklepov, cinične tesnobe ...
Zdaj vse strasti papirnati so zmaji,
zdaj dušo mi obraščajo lišaji,
telo pa – ki je v njem že trudna kri,
še vedno domišljavo koprni
po toplih prsih ženske,
da sanje so nebeške – in peklenske.
Moj čas so tedni, meseci in leta,
ko suha misel v dalje več ne leta,
ko tudi hrepenenje je odveč ...
Srcé ... ta mali mlin ne melje več
pšenice za masleni kruh ljubezni.
In vendar, bivanje ni le grenkóst,
že greti se na soncu je radóst,
živeti je lepo, če slednji dan
vsaj malo od življenja si pijan ...

PODALJŠAN SONET

Ob mojem morju so stoletni bori...
Ko stari so – se geni borov sprejo
takó, da zlobno zlobni so ti spori...
Dva gena zvêjita vsak svojo vejo,

in veji se v dve debli zdebelita,
moč v enem – proti burji zmagovita,
a drugo raste v smer, kot burja hoče,
stoletnika je sram, zeleno joče.

To moje morje, gubasta oseka
šumljá: Pol eden si in pol si drug – kot bor!
Puh, puh Morane vse vrtinči v svoj ponor ...

Ko staro je srce – se geni srca sprejo,
dva gena zvêjita vsak svojo vejo
in prva burjo Smrti premaguje,

a druga – raste v smer, kot puh Morane hoče,
da se srce brez solz pekoče joče,
pekoče joče ...

HUDOBNO JUTRO

Sonce je oblomovsko, da roka zarje
léno dviga staro léščerbo svetlobe,
ki rjáva je, ožrta je od rje ...
Pada skoz drevesa, motna, brez bleščobe.

V zánkasti robidi so krvavi trni,
suh belín na njih in suh metulj srebrni.
V sivi travi kapljice so rose črne.
Zrak smrdi po mrhovini padle srne.

Jutro je mravljínčasto, mežika sivo,
púhne, če škržati škrgnejo iskrivo,
murna strah pretrese, v luknjico se skrije.

Vresje se boji, da v soncu bo zgorelo,
Slavec plah prepleta melodije,
prepleta prazne ... prazne melodije ...

SONET ZA MOJ DNEVNIK

Že dolgo, dolgo sem apneno sivolas
in plim razuma in srca je vedno manj,
ko govorim, ne vem, če to je še moj glas,
in volja votla je, kot star čebelji panj.

In temno moje je nebo in zrak svinčen.
Sesirjen dež prezgodnje so snežinke,
vse je sesirjeno in moj je dan leden.
Metuljev ni, ker bube in ličinke,

prezgodaj zmrzle, v ledu so se strle.
Pomladne viže v grlih ptic – umrle!
Moj stol ni stol, je zledenela plošča,

ki arktični jo tok samote ziba,
mladosti ni in majskega ni hrošča,
v jesenski mlaki plava mrtva riba ...

PRIVIDI

V oseko bivanja zaklet
taváč sem. Sam. Brez smeha.
V hudobne sem privide ujet,
da groza ne odneha.

Telo in duša sta kot led,
ob meni vrag korači,
pogled brez smeha mi ta svet
kriví, razdíra, pačí.

Na beli cesti peska ni,
le trn je do trna,
na nebu sonce ne žari,
kadi se luknja črna.

In z njiv ne gleda makov cvet,
to je oko hudiča
in bela breza je skelet
stoječega mrliča.

Nikjer ni belih, belih hiš,
kot krste vse so črne,
v njih le podgana ali miš
oškrbljen vrč prevrne.

Kozolec s škodlami pokrit
je kot hrbtišče zmaja,
in kos, ki poje v rani svit,
je črn pes, ki laja.

Oblaki žolti, kôpasti,
kot rabljev kres gorijo
in dež so kapljice krvi,
ki na ljudi pršijo.

Kosijo kosci v rani svit,
dekle med njimi boso
se trudni duši zdi privid
prijazne smrti s koso.

Zamahni že, zamahni brž,
dekletce moje boso
in grob, skopan globoko v krš,
pokrij s krvavo roso ...
in grob, skopan globoko v krš,
pokrij s krvavo roso ...

HRASTOVA UTA

Stojim... Mi prsti po laseh grebljajo...
nato pa zakoračim preko vrta
pod škodle ute. Živcem senco dajo.
Hudoben samogovor v dušo vrta:

Ta uta, klop in miza so iz hrasta,
a hrast ... ta hrast, kot dren je žilav!
Vem, vem ... To nezaceljena je hrasta ...
v nebivanje odšepal bom ves kilav,

a uta, klop in miza bodo živi!
Tu še otroci vnučke bodo v uti
sedeli, se igrali radoživi ...

Ti zdrknil boš v objem Morani kruti!
Nemara v hrastu bo telesni moj utrip drhtel
in vnučkom šepetal ... Tu dedek je sedel ...

KAMENČEK

Samo v prijateljevih se očeh
zalesketa pomagajoči smeh,
mostovi srečevanja so sesuti,
prijatelj je samó še v pasji uti!

Iz volje mi odteklo je iskanje,
iskanje, ki prikliče – žive sanje ...
Trpim. V ljudeh ne zbujam več ljubezni,
samó usmiljenje, pomilovanje.

Odzivi moji so otroško jezni,
usiha plodnosti mi plimovanje ...
Sem padel ... Kamenček v tolmun življenja,

zbudil le malih ribic mrgolenja,
ne lipana ne sulca ni biló,
oklepa me tolmana blatno dno ...

*

Ne morem več izplavati v valove,
izplavati v valove,
v valove ...

POLŽ

Na sprèhod večer me je zvabil,
Sem zlezel kot polž iz lupine,
kolena mi krč je zagrabil,
da v njih bolečina ne mine.
Po parku po polžje se plazim,
v oseki navdihe pogazim,
je suha ustvarjanja molža,
po kafkovsko manjšam se v polža,
manjšam se v polža ...

UGASLO OGNJIŠČE

Ne znam, ne znam se več zares jokáti,
Ne znam, ne znam se več zares smejati,
Ne znam, ne znam se več zares jeziti,
Ne znam zares spodbudno hrepeneti,
Ne znam ne znam več z upanjem živeti ...
Osekla duša v grbavko krivi se ...
Priateljujem s sivim pogoriščem ...
Sesedam pred ugaslim se ognjiščem,
v pepelu iskrico navdiha iščem,
zaman ... zaman jo iščem ...

OPUSTIL BOM SPREHODE

V oseki čustev bivanje je mŕtno,
brljavi plamen pameti ugaša,
Moranin puh raz-bívanja pohotno
lesket ljubezni iz oči odnaša.

Koraki mi capljajo mimo časa,
opustil sem obiske in sprehode,
ne toplega pogleda ni, ne glasa ...
Nepodkupljiv spomin srcé prebode ...

Izza vogalov in iz hiš umrli
prijetelji koščeno, s hrápavimi grli
grgrajo: Pridi, pridi, pojdi z nami ...

V drobovju jalova se jeza zdrami,
zaman, zaman spomin me v srcu bôde,
opustil bom, opustil bom sprehode...

NAIVNA PROZA

Zlati oktober, zlata jesen.
Sedim v parku na zeleni klopi,
na zeleni travi pod drevesom.
Dan, ko mislim zeleno.
Drevo strese veje.
Zlatorumeni listi padajo na tla.
Tam obležijo.
Razrumeneli se bodo.
In moč za rast bodo podarili drevesu!
Spomladi bo spet razprlo zelene liste.
Zašepetam:
Hvala, zlatorumeni listi ...
Šklepetajoči smeh Morane:
O, starčevsko naivno
odganjanje strahu pred mano!
Starčevsko naivno šepetam:
Premagalo te bo Drevo!
Spomladi bodo bele kronce zvonile,
in beli zvončki bodo zvonili
in rumene trobentice bodo trobile
na tvojem pogrebu,
bela gospa ...

ORANŽNI SONET

Perut vročičnih sanj v nebo me dviga,
pod mano Zemlja skoz meglino plava,
po njej pijana Smrt mori, požiga,
da star Planet je kraterska planjava.

In krvoločna Smrt je zakričala,
da bo Življenje samo pokončala.
In z zublji smrtnih ognjev je norela,
požgana Zemlja je v pepel sprhnela.

In Smrt se je smejala, votlo vpila:
Za vekomaj Življenje sem ubila!
Potem v pepelu trudna je ležala.

Ko stara domišljavka je zaspala,
naenkrat iz pepela v nos ji vzklije
ZELEN BRŠLJAN – Moj smeh Planet oblije!!!

ROJSTNI DAN

Rastoče mrzel, ostarel spomin šepče:
Le vojne so, človeka ni, le živ mrlič je,
ni toplosrčnega Boga, samó Hudič je!
Hudobec v zaprašeno me samoto vleče,

me v gosto pajčevino nemoči zapreda,
na njej visim, mušica... pajek pa se večja,
z očitkom, da še vedno živ sem – me razjeda.
Pozabljen rojstni dan je neužitna leča ...

V brezvoljnosti meglena misel komaj diha...
Ja ... petinosemdeset let ... kar, kar računaj,
čez koliko let, mogoče dni, boš večno zunaj?

Morana hlipne ... cezarsko za vrat mi piha:
Tvoj dan odhoda z mano bo – moj puh izbral!
Za rojstni dan ji v brk povem: A v pesmih bom ostal!